

iritzia

gaurko...

...elkarrizketa

Jorge Ibarondo

• HIRIGINTZAKO ZINEGOTZIA •

«Parkin osoa zazpi edo zortzi hilabetetan martxan egongo da»

Frantzia kaleko parkina, azaroaren 3an irekita behar bazuen arren, oraindik ezingo da erabili.

■ Nola doa parkiaren eraikuntza?

Azaroaren hiruan erabaki genuen parkinaren obra jasotzea, jadanik nolabaiteko atzerapena baitzuen, baina aldi berean Arabako Foru Aldundiak parkinaren gainean Arte Garaikideko Museoa egin behar du datozen hoge hilabetetan. Hori kontuan hartuta, eta izan diren arazoak ikusita, datorren urtarrilaren erdialdean irekiko da parkinaren azken solairua.

■ Zeintzuk izan dira arazoak?

Batez ere behar adina jende ez dela ari lan egiten, eta bestalde ez duela eguraldiak lagundu; egindako euriekin eta elurrekin lanak behin baino gehiagotan eten behar izan ditugu.

■ Zer esaten dute honi buruz auzokideen elkarteek?

Kexatu dira, noski, baina zailtasunak ezin genituen kontrolatu: eguraldia... Gainera, Museoa egin behar dutenez parkinean lanean ari diren bitartean, horrek galarazten du solairu guztiak aldi berean irekitzea, segurtasuna dela eta. Bi edo hiru hilabetetik behin solairu bat irekiko da; beraz, parkina osotasunean, zazpi edo zortzi hilabetetan irekita egongo da.

Jon Rejado
GASTEIZ

...esaera

«Kontrario samurrik ez da»

...hizpideak

Martin Ugalde, maisu

■ Martin Ugalde *honoris causa* doktore izendatu zuen atzo Euskal Herriko Unibertsitateak. Kazetaria egin zuten doktore. Venezuelako erbestean *Cuando los peces mueren de sed* erreportaia bilduma idatzi zuena, Caracasko *Elite* aldizkarian erredaktore buru izan zena. *Zeruko Argia*-n euskara batuaren auziari buruz elkarrizketa sorta sonatu hura egin zuena, *Deia* egunkarian euskarazko atalaren arduradun izan zena. *Hablando con los vascos* elkarrizketa liburua argitaratu zuena. Hasierahasieratik euskarazko egunkariaren aldeko apustu garbia egin zuena saritu zuen atzo EHUK. EGUNKARIAko ohorezko lehendakaria.

Idazteko askatasunarekin egin zuen topo Venezuelako erbestean eta, behe-behetik hasitako lanaren poderioz, sona handia lortu zuen Martin Ugaldek Vene-

zuelako kazetarigintzan eta literaturgintzan. Han egin zen kazetari, han egin zen idazle eta, gainera, han sortu eta hazi zuen familia.

Baina ospea eta segurtasun ekonomikoa bazter batera utzi, Ana Mari emazte nekaezinarekin batera familia hartu, eta Euskal Herrira itzultzea erabaki zuen Martin Ugaldek, frankismoaren zapalkuntza bizi zuen jaioterrira. Eta beste lan askorekin batera, euskara idatzian jardutea hartu zuen bide —artearen menperatzen ez bazuen ere—, eta euskarazko komunikabideak bultzatzea helburu. Eta EGUNKARIA bukatu du, bere ibilbideak eskatzen zuen bezala.

Martin Ugalde euskal kazetarigintzan aitzindari dela esan zuen Salaburuk. Bere ibilbidea eredu dela, Ibarretzek. Martin Ugalde maisua da kazetarigintzan. Eta bizitzan.

Bonilla eta bizitza pribatua

■ Victor Bonilla Realeko jokalaria auto istripua izan zuen asteartean goizeko bostetan —«egun libre» zuenean—, eta atzo ahoz aho ibili zen gertaera hura askoren artean. Bonillak esan du edozeren gainetik pertsona dela, eta nahi duena egin deza keela «egun libre» duenean. Askok diote puntako futbolarietara exijitu egin behar zaiela, baina ez da ahaztu behar Bonillak dioena: puntako futbolariak ere pertsonak dira.

Abertzale bretoien aurkako atxiloketak

■ Bretainiako Emgann alderdi abertzaleko hainbat buruzagi eta kide atxilotu ditu Frantziako Poliziak. Berri agentzien arabera, dinamita ere aurkitu omen dute ondorengo miaketetan. Abertzaleek diotenez, mugimendu nazionalistaren aurkako eraso berri bat da. Prentsaren aurka ere jo du Poliziak, izan ere, *Breman* bretoierazko hilabetekariaren urtarrikoleko edizioa harrapatu du.

Ez dirudi Frantziako Gobernuak ikuspegi berraz duenik Korsika eta Bretainiako gatazkei buruz. Izan ere, Lionel Jospin lehen ministroa Korsikako alderdiekin bilduta egon bada duel egun gutxi, arazoari irtenbideak aurkitzeko asmoz, ez dirudi Bretainiako arazoa hitzen bidez konpontzeko borondaterik duenik. Orain arte, bederen, besterik erakutsi du, eta errepresioa izan du hitz bakar.

...pertsonaiak

RAFAEL ALVAREZ EL BRUJO • Suskindek idatzitako *El Contrabajo* lana taularatuko du gaur Gasteizko antzerkialdian. Gizartearen balore eta hierarkiari kritika gogorra eta umoretsua egiten die El Brujo aktoreak.

ENRIQUE R. GALINDO • Guardia Zibileko jeneralarak atzo deklaratu zuen Lasa-Zabala auzian. Tolosar gazteen desagertzearen berri prentsaren bidez jakin zuela esan zuen Rodriguez Galindok.

ELVIRA LINDO • Ados antzerki taldeak estreinatu berri duen *Manolito Gafotas* antzezlanaren egilea Bilbon izan da bere azken liburua aurkezten. Milioi bat liburutik gora saldu ditu idazleak Manolitori esker.

...datua

116.300 milioi pezeta (4652 milioi libera) ordaindu beharko ditu Espainiako Gobernuak pentsioak eguneratzeko, KPIren azken igoeraren ondorioz.

...adierazpena

«*Literatura arteen ahizpa txiroa bihurtu da*»

•
Aingeru Epaltza
Idazlea

... seiko urrea

GAIZKA ARANGUREN

Karaezko aldarrikapena

Karaez sinbolismoz beteriko herria da Bretainiako mugimendu abertzalearentzat. Frantziako estatuak ezarritako muga administratiiboetan, Finisterre deritzon departamenduan dago kokatua Karaez. Oiarzuen ondo dakiten bezala, Karaez eta Oiarzun sendituta baitaude, euskaldunak beti dira ongi etorriak Bretainiako punta honetan. Bertakoen elkartasunak mugarik ez du Euskal Herritik etorritakoendako. Berdin da etorreraren arrazoiak politikoak, kulturalak edo ekonomikoak baldin badira. «Ez dakit Espainiako inorekin negoziak eginen ote genituzkeen, baina euskaldunak

izanik, zuekin edonora». Gehiegizko konfidantza ez ote den galdetzen diot nire buruari.

Anartean, atxiloketak biderkatu dira inguru hauetan azken orduotan. «Jende gazteak, zaharren lekua hartu du; odol berria badator», erran digute.

Alta, betidanik Bretainiako kulturaren eta hizkuntzaren gaintzbizipenaren alde aritu diren haiek,

bere horretan diraute. Joan den urriaren 28an, «Appel de Carhaix» izeneko testua aurkeztu zuten hainbat herritarrek. Bertan, edozein herri gisa bizi ahal izateko beharrezkoak dituen gutxieneko eskubideak errespetatuak izan daitezela eskatzen dute. Bertzerik ez.

Testua erakutsi digunak dioskunez, «zuek duela 30 urte zeundeten

bezala gaude gu orain». Bertako ikastolen ezagutza sare publikoan, lurralde batasuna, bere gauzak kudeatzeko behar bezain bertzeko boterea...

«Collective breton pour la democracie» deitzen da *appel de Carhaix* sinatu duten herritar ezagunek osatzen duten taldea.

Elurra ari du. «Ez da oso normala dio gure lagun bretoiak. Euria bai, baina elurra ez da oso normala». Errekak bere bideetik irten nahi du eta Kastelelino argiak piztu berri dituzte.

Ordubete barru sutondo gosoaren ondoan jolas-tuko gara berriz. Etxean gaude. Mila kilometrotara. Etxean.